

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

МАТЕРІАЛИ

III науково-практичної інтернет-конференції

**РОЗВИТОК
ПРИРОДНИЧИХ НАУК
ЯК ОСНОВА НОВІТНІХ
ДОСЯГНЕНЬ У
МЕДИЦИНІ**

*м. Чернівці
21 червня 2023 року*

4 Мостовий Ю. М. Керівництво з клінічного обстеження терапевтичного хворого та написання історії хвороби. Навчальний посібник для студентів медичних вузів, які навчаються українською, англійською або російською мовою / Ю. М. Мостовий, А. В. Демчук, Т. В. Константинович. – Вінниця: Центр ДЗК, 2018. – 120 с.
УДК: 616.89:378.147(043.2)

Назарук В.В., Юрценюк О.С.

ДОСЛІДЖЕННЯ СХИЛЬНОСТІ ДО ДЕПРЕСИВНОГО РОЗЛАДУ У СТУДЕНТІВ - МЕДИКІВ

Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці

nazaruk.viktorii.med@bsmu.edu.ua , yurtsenyuk.olga@bsmu.edu.ua

Анотація. В даній статті розглядається поширеність виникнення депресивної симптоматики серед студентів вищих медичних закладів України та молоді, що там не навчається віком від 17 до 25 років на основі методу анкетування. Метою дослідження було визначити поширеність та характеристики депресивного розладу серед цієї групи населення в порівнянні з респондентами, що не навчаються в медичних університетах. В процесі анкетування та оцінки результатів використовувалася шкала депресії Бека. Отримані результати дослідження були аналізовані з використанням статистичних методів та можуть вплинути на розвиток ефективних стратегій попередження та інтервенції для зменшення ризику депресивного розладу серед студентів-медиків та подальших досліджень факторів ризику виникнення даного розладу.

Ключові слова: депресія, депресивний розлад, студенти-медики, тест депресії Бека, депресивна симптоматика.

Постановка проблеми. На даний момент депресивний розлад є одним із найпоширеніших розладів у світі. На жаль, студенти медичних університетів України не є винятком у зв'язку з багатьма негативними факторами сучасного зовнішнього середовища. За даними Всесвітньої організації охорони здоров'я поширеність психічних розладів серед студентів вищих навчальних закладів (віком від 16 до 30 років), складає понад 33%, адже принаймні один раз респонденти повідомляли про діагностичні психічні розлади [1, 2]. ВООЗ також повідомляє, що депресія стане другою за значимістю причиною інвалідності та смертності серед людей до 2020 року [3]. Це є значущою проблемою, особливо серед молоді, адже даний розлад досить негативно впливає на активність, працездатність, фізичний та емоційний стан студента, а отже і його успішність в навчальному закладі та подальшому житті.

Аналіз основних досліджень та публікацій. При огляді 167 перехресних досліджень різних країн щодо розповсюдженості депресивної симптоматики серед студентів-медиків шляхом отримання самозвіту загальна поширеність даного розладу становила 27,2% [4]. Результати опитувань в Україні показують підвищення вказаної тенденції. Зокрема, можна виділити дослідження Подгорної Е.А. та Купиної М.В [5], результати якого показують, що м'яка ступінь порушень зафіксована у 43,3% студентів, помірний ступінь - 30%, середній ступінь тяжкості - 6,7%. Також до уваги можна взяти фактор впливу COVID-19 на ментальну активність студентів [6]. В даному випадку поширеність депресії серед студентів-медиків які перехворіли на COVID-19 складає 44,8%. При чому, у студентів вищих медичних закладів освіти, на відміну від інших осіб, що перенесли COVID-19, виявлено значно вищий рівень депресії.

Метою статті є визначення поширеності депресивного розладу та вираженості його прояву у студентів медиків в порівнянні з респондентами, що не навчаються у вищих медичних закладів освіти віком від 17 до 25 років.

Вклад основного матеріалу дослідження. Дослідження проводилися серед 2 розділених груп: 116 студентів вищих медичних закладів освіти України та 106 респондентів, що не навчаються у вищих медичних закладів освіти віком від 17 до 25 років, всього 222 осіб. Опитування та розрахунок результатів проводився за допомогою шкали депресії Бека [7]. Для інтерпретації були виділені наступні оцінки депресії: 0-13 балів – відсутність депресивної симптоматики; 14-19 балів – легка депресія; 20-28 балів – виражена депресія; 29-63 балів – важка депресія. Загальні показники дослідження у групі студентів вищих медичних закладів освіти становлять наступні дані: 44% – відсутність депресивної симптоматики, 19% – легка депресія, 23,3% – виражена депресія і 12,1% – важка депресія. З огляду на дані результати, ми визначили, що у 56% студентів медичного спрямування присутні в більшій чи меншій мірі депресивна симптоматика. Щодо другої групи, то ми прослідковуємо збільшення негативної тенденції, а саме: 37,7% – відсутність депресивної симптоматики, 20,6% – легка депресія, 19,8% – виражена депресія і 20,8% – важка депресія. При порівнянні обох груп не визначається значна різниця у поширеності легкої та вираженої депресії, проте показник важкої депресії у людей, що не навчаються на медичному профілі збільшується на 8,7 %, що є досить небезпечним показником. Також ми виділили фактор статі у двох групах. Щодо першої групи студентів-медиків, то у чоловіків депресія відсутня у 63,6%, а у жінок у 39,4%, легка депресія прослідковується у 9,1% чоловіків, жінок – 21,3%, виражена не складає значної різниці, проте загрозлива тенденція прослідковується у поширенні важкої депресії, що переважає у жінок – 23,4%, відповідно у чоловіків – 4,5%. У

другої групи прослідковуються наступні результати: у 45% чоловіків і 25,8 % жінок депресивні симптоми відсутні, проте у них переважає легка депресія – 25% у чоловіків та 18% у жінок, виражена депресія складає 15% у чоловіків та 22,7% у жінок, важка – 15% у чоловіків та 25,8% у жінок. Отже, ми визначили, що у респондентів чоловічої статі депресивні симптоми відсутні у більшій мірі в обох досліджуваних групах. Проте, показник легкої депресії дещо відрізняється, адже, якщо у першій групі у жінок більший прояв легкої депресії, то у другій групі все навпаки. Варто зазначити рівень вираженої депресії, який в першій групі не складає різниці, а у другій прослідковується більша вираженість депресивної симптоматики у жінок ніж у чоловіків. В обох групах у жінок переважає рівень важкої депресії. Така гендерна різниця також була відслідкована в багатьох дослідженнях [8, 9, 10, 11, 12]. Факторами депресії жінок можуть виступати різні чинники, зокрема генетичні, біологічні, соціальні, психологічні та фінансові [9, 10]. Розуміння цих причин допоможе розвинути більш точні підходи до діагностики, лікування та попередження депресії у різних груп населення, що має важливе значення для поліпшення психічного здоров'я студентів та покращення якості освіти у вищих медичних закладах України.

Висновки. Таким чином, в результаті дослідження ми виявили, що у 56% студентів вищих медичних закладів освіти віком від 17 до 25 років в тій чи іншій мірі прослідковується депресивна симптоматика. В порівнянні респонденти, що не навчаються у медичних закладах, мають більше поширення депресивної симптоматики – 62,3%. Було досліджено вираженість депресії у людей різної статі та виявилось, що у чоловіків депресія в більшій мірі відсутня в порівнянні з жінками та у меншій мірі прослідковується поширеність важкої депресії. Подальші дослідження можуть спрямовуватися на вивчення конкретних причин і факторів ризику, які сприяють розвитку депресії у студентів медичних факультетів. Це може включати аналіз академічних навантажень, стресових ситуацій, переживання переходу до нового оточення, особистісних чинників та інших елементів, що можуть впливати на психічне здоров'я студентів. Також розвиток та оцінка ефективності програм психологічної підтримки та інтервенцій можуть бути додатковими перспективами. Дослідження можуть спрямовуватися на визначення оптимальних стратегій, таких як консультування, психотерапія, тренування стресостійкості та інші підходи, що допоможуть студентам медичних факультетів зменшити ризик депресивного розладу та покращити їх психічне благополуччя.

Список використаних джерел:

1. Auerbach, R. P., Mortier, P., Bruffaerts, WHO World Mental Health Surveys International College Student Project: Prevalence and distribution of mental disorders. *Journal of Abnormal Psychology*. 2018. №127. С. 623–638.
2. Karyotaki, E., Cuijpers, P., Albor Sources of stress and their associations with mental disorders among college students: Results of the World health Organization World Mental Health Surveys International College Student Initiative. *Frontiers in Psychology*. 2020. №11. С. 11.
3. Slavin S.J., Chibnall J.T. Finding the Why, Changing the How: Improving the Mental Health of Medical Students, Residents, and Physicians. *Acad Med*. 2016. №91. С. 1194.
4. Lisa S. Rotenstein, BA, Marco A. Ramos, MPhil, Matthew Torre Prevalence of Depression, Depressive Symptoms, and Suicidal Ideation Among Medical Students: A Systematic Review and Meta-Analysis. *JAMA*. 2016. №316. С. 2214–2236.
5. Актуальні питання нейронаук: Збірник тез Всеукраїнської конференції молодих вчених та студентів (Харків 27 квітня 2018 р.) / Міністерство освіти і науки України, Харківський національний медичний університет. Харків. 2018. 61 с.
6. Людмила Ю. , Роман Т., Андрій Ш., Марія К. Поширеність тривоги та депресії та фактори ризику їх виникнення у студентів медиків які перенесли COVID-19. Психосоматична медицина та загальна практика. 2021.
7. An inventory for measuring depression / A.T. Beck, C.H. Ward, M. Mendelson та ін. *Archives of General Psychiatry*. 1961. №4. С.561–571.
9. Parker G, Brotchie H. Gender differences in depression. *Int Rev Psychiatry*. 2010. №22. С. 429–36.
10. Nolen-Hoeksema S, arson J, Grayson C. Explaining the gender difference in depressive symptoms. *J Pers Soc Psychol*. 1999. №77. С. 1061.
11. Goodwin RD, Gotlib IH. Gender differences in depression: the role of personality factors. *Psychiatry Res*. 2004. №126. С. 135.
12. Hyde JS, Mezulis AH. Gender Differences in Depression: Biological, Affective, Cognitive, and Sociocultural Factors. *Harv Rev Psychiatry*. 2020. №28. С. 4–13.
13. Sex Differences in Depression: Does Inflammation Play a Role? / Derry HM, Padin AC, Kuo JL та ін. *Curr Psychiatry Rep*. 2015. №17. С. 78.

УДК 61:378.147:004:001.891.53-021.131

Письменецька І.Ю.¹, Пелешенко Г.Б.², Лебеденко В.Ю.²

ПЕРСПЕКТИВИ ВПРОВАДЖЕННЯ ВІРТУАЛЬНИХ ЛАБОРАТОРІЙ У ВИЩУ МЕДИЧНУ ОСВІТУ

¹ Дніпровський медичний інститут традиційної і нетрадиційної медицини, Дніпро

² Дніпровський державний медичний університет, Дніпро
peleshenko_ganna@ukr.net, ip01589@gmail.com

Анотація. Стаття присвячена використанню у медичній освіті віртуальних лабораторій, які дозволяють студентам отримати практичні навички без необхідності відвідувати фізичні лабораторії. Розглядаються основні переваги використання платформ Amrita, Labster та PraxiLabs, такі як можливість проведення експериментів без ризику для життя та здоров'я, доступність для студентів з усього світу та зручний режим роботи. Крім того, в статті висвітлюється особистий досвід використання цих платформ в освітньому процесі медичного ВИЩу.

Ключові слова: віртуальні лабораторії, VirtualLabs, Amrita, Labster, PraxiLabs.